

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף י"ב of סוטה.
Some of the topics we will learn about include.

A continuation of פרעה's decree to eliminate the Jewish savior;

The events around the birth of משה רבינו;
משה רבינו's attempts to save Moshe;
And the נסים that occurred in the rescue of Moshe by בתיה
the daughter of פרעה

A

*A continuation
of פרעה's decree to eliminate
the Jewish savior*

*משה רבינו's birth;
and יונכד's attempts
to save him*

*משה רבינו's rescue
by בתיה
the daughter of פרעה*

1 So let's review ...

The Gemara in the previous Daf mentioned באו ונחכם למושיעין של ישראל במה נדונים

The discussion of פרעה and his ministers to determine the proper method through which to eliminate the Jewish savior; and פרעה concluded

בואו ונדונים במים שכבר נשבע הקב"ה שאינו מביא מבול לעולם Let's punish him with water, because we cannot be punished in this way, מדה כנגד מדה, because Hashem already swore that he will NOT bring another מבול onto this world.

The Pasuk then states; ויצו פרעה לכל עמו לאמר כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו וכל הבת תחיון

As the Gemara explains שלש גזירות גזר There were three levels to this decree: בתחילה

אם בן הוא והמתן אותו At first פרעה ordered that the Jewish boys should be killed at birth.

ולבסוף כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו Then when that גזירה failed, he ordered that the Jewish sons should be thrown into the river; but the daughters remain alive.

ולבסוף אף על עמו גזר

And then on the day that משה רבינו was born, פרעה ordered that ALL, Jewish and non-Jewish sons, be thrown into the river, as Rashi explains

אמרו אצגנינו היום נולד מושיעין של ישראל פרעה's astrologers informed him that the Jewish savior will be born today, but they did NOT know to which nation.

=====

1

סוטה

באו ונחכם למושיעין של ישראל
במה נדונים

בואו ונדונים במים
שכבר נשבע הקב"ה
שאינו מביא מבול לעולם

ויצו פרעה לכל עמו לאמר
כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו
וכל הבת תחיון

שלש גזירות גזר

ולבסוף
אף על עמו
גזר

ולבסוף
כל הבן הילוד
היאורה
תשליכוהו

בתחילה
אם בן הוא
והמתן אותו

אמרו אצגנינו
היום נולד
מושיעין של ישראל

2 The Pasuk continues
 וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי
 As the Gemara explains
 עמרם גדול הדור היה
 כיון שגזר פרעה הרשע
 אמר לשוא אנו עמלין
 עמד וגירש את אשתו
 When עמרם issued his decree, the Jewish leader said,
 it is pointless to raise children now, and he therefore
 divorced his wife יוכבד.
 עמדו כולן וגירשו את נשותיהן
 And all others followed suit.

However, מרים his daughter convinced him to remarry by
 saying to him;
 אבא קשה גזירתך יותר משל פרעה
 שפרעה לא גזר אלא על הזכרים
 ואתה גזרת על הזכרים ועל הנקיבות
 Father, your decree is far greater than פרעה's, because
 פרעה's גזירה affects only the males, while your גזירה affects
 both males and females. Upon which
 עמד והחזיר את אשתו
 עמדו כולן והחזירו את נשותיהן
 =====

2

עמרם

וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי

עמרם	אמר	כיון	עמרם
גדול	לשוא	שגזר	גדול
הדור	אנו	פרעה	הדור
היה	עמלין	הרשע	היה

עמד וגירש את אשתו

וילך כולן וגירשו את נשותיהן

מרים

אבא	שפרעה	קשה גזירתך
יותר משל	לא גזר	יותר משל
פרעה	אלא	פרעה
	על הזכרים	

ואתה גזרת על הזכרים ועל הנקיבות

וילך כולן והחזירו את נשותיהן

3 The Pasuk continues, that when משה רבינו was born,
 ותרא אותו כי טוב הוא
 The Gemara offers various interpretations of טוב:
 טוב רבי מאיר says
 טוב שמו
 טוב named him יוכבד.
 טוב רבי יהודה says
 טוביה שמו
 טוביה named him טוביה.
 טוביה רבי נחמיה says
 הגון לנביאות
 She foresaw that he is suited for prophecy.
 טוביה אחרים say
 נולד כשהוא מהול
 She saw that Moshe was born circumcised.
 טוביה חכמים say
 בשעה שנולד משה
 נתמלא הבית כולו אור
 When Moshe was born, the whole room was lit up.

3

When משה רבינו was born...

ותרא אותו כי טוב הוא

רבי מאיר	רבי ירמיה	רבי נחמיה
טוב שמו	טובה שמו	הגון לנביאות
נולד	בשעה שנולד משה	נתמלא הבית כולו אור

אחרים

נולד כשהוא מהול

4 The Pasuk continues ותצפנהו שלשה ירחים ותצפנהו שלשה ירחים then kept Moshe hidden for three months, but ולא יכלה עוד הצפינו Afterward she could no longer keep him concealed, because כל היכא דהווי שמעי מצראי דמתיליד ינוקא ממטו ינוקא התם כי היכי דלישמעינהו ומעווי The Gemara would detect hidden children, by bringing another infant to the suspected home, and the sound of a crying infant would cause the hidden child to cry as well. Therefore, ותקח לו תבת גומא שיכול לעמוד בפני דבר רך ובפני דבר קשה prepared a box made of גומא, a soft material, because it can withstand the impact of both hard and soft objects. ותשם בה את הילד ותשם בסוף She put the child inside, and placed the box in the river. At that time; ותרד בת פרעה לרחוץ על היאור מלמד שירדה לרחוץ מגולי אביה, בתיה, the daughter of פרעה, went to bathe in the river; and the Gemara explains that she actually went to cleanse herself from idol worship. Rashi writes; לטבול שם לשם גירות

ותרא את התיבה בתוך הסוף And she noticed the box floating in the river. The Gemara adds; כיון דחזו דקא בעו לאצולי למשה בא גבריאל וחבטן בקרקע When her maidservants realized that בתיה wants to rescue the box, they began to protest; and the מלאך גבריאל came along and knocked them to the ground, and they died.

ותשלח את אמתה ותקחה ותשלה את אמתה ותקחה each explain רבי יהודה ורבי נחמיה חד אמר ידה וחד אמר שפחתה One says that בתיה stretched out her hand to take the box, and the Pasuk uses the word אמתה, because דאישתרבב אישתרבובי A נס occurred that her hand extended to many אמות until she reached the box.

The other says that גבריאל left her with one remaining maid-servant, who she sent to fetch the box.

When she opened the box, ותאמר מילדי העברים זה שראתה אותו מהול She recognized that this must be a Jewish child, because he was circumcised.
=====

4 ותצפנהו שלשה ירחים ולא יכלה עוד הצפינו
Because
כל היכא דהווי שמעי מצראי דמתיליד ינוקא ממטו ינוקא התם כי היכי דלישמעינהו ומעווי
The Gemara would bring a crying infant into the suspected home, which would cause the hidden child to cry as well

ותקח לו תבת גומא	ליכול למטו
She put the child inside, and placed the box in the river	כי היכי דלישמעינהו ומעווי

ותרד בת פרעה לרחוץ על היאור
מלאך גבריאל איכד לרחוץ מאן אביה לטבול שם לשם גירות

ותרא את התיבה בתוך הסוף
כיון דחזו דקא בעו לאצולי למשה בא גבריאל וחבטן בקרקע
The מלאך גבריאל came along and knocked them to the ground, and they died.

ותשלח את אמתה ותקחה
כי יפודד ובי נחמיה

שפחתה	ידה
וכאן אמר גבריאל left her with one maid who she sent to fetch the box	דאישתרבב אישתרבובי A נס occurred her hand extended to many אמות

When she opened the box... ותאמר מילדי העברים זה לראתה אותו מהול

5 The Gemara cites a Machlokes as to the date of the above incident:

רבי אחא בר חנינא says
 אותו היום עשרים ואחד בניסן היה
 אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה
 רבונו של עולם מי שעתיד לומר שירה על הים ביום זה
 ילקה ביום זה

The above incident occurred on 21 Nissan, the day when קריעת ים סוף was to occur. Therefore, the מלאכים pleaded with Hashem that it would not be appropriate for Moshe, the one who is destined to recite the song of ישיר on this day, to be punished on this day.

רבי אחא בר חנינא says
 אותו היום ששה בסיון היה
 אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה
 רבש"ע מי שעתיד לקבל תורה מהר סיני ביום זה
 ילקה ביום זה

This occurred on 6 Sivan, the day the Torah was to be given, and the מלאכים pleaded that Moshe, who is destined to receive the Torah on this day, should NOT be punished on this very day.

5 The Gemara cites a Machlokes as to the date of the above incident

רבי אחא בר חנינא

**אותו היום
 ששה בסיון היה**

אמרו מלאכי השרת
 לפני הקב"ה

רבוננו של עולם
 מי שעתיד לקבל תורה
 מהר סיני ביום זה
 ילקה ביום זה

**The day of
 קבלת התורה**

רבי חנינא בר פסא

כ"א בניסן היה

אמרו מלאכי השרת
 לפני הקב"ה

רבוננו של עולם
 מי שעתיד לומר
 שירה על הים ביום זה
 ילקה ביום זה

**The day of
 קריעת ים סוף**

6 The Gemara explains further that we know that בשבעה באדר מת

ובשבעה באדר נולד משה
 Moshe Rabbeinu was born on 7 Adar.
 Now, according to the first opinion that אותו היום ששה בסיון היה

ומשבעה באדר ועד ששה בסיון תלתא ירחי
 There are a full three months from when he was born, as the Pasuk says ותצפנהו שלשה ירחים

However, according to the second opinion that אותו היום עשרים ואחד בניסן היה היכי משכחת לה

There are no three months from 7 Adar to 21 Nissan?
 The Gemara answers that we must say that אותה שנה מעוברת היתה

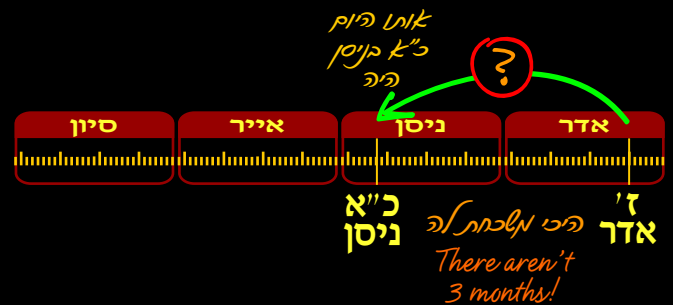
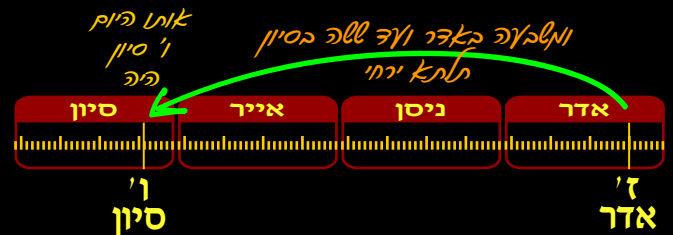
רובו של ראשון
 ורובו של אחרון
 ואמצעי שלם

It was a leap year. Therefore, we reckon the three months as follows:

- 1 - The majority of אדר א'
  - 2 - אדר ב'
  - 3 - The majority of ניסן
- =====

6 The Gemara explains that we know that...

**בשבעה באדר מת
 ובשבעה באדר נולד משה**

7 The Pasuk continues
 ותאמר אחותו אל בת פרעה
 האלך וקראתי לך אשה מינקת מן העבריות
 מרים asked בתיה, shall I call a Jewish woman to nurse this child?

The Gemara explains

מלמד שהחזירוהו למשה על כל המצריות כולן

ולא ינק

אמר פה שעתיד לדבר עם השכינה

ייןק דבר טמא

Moshe refused to nurse from any Egyptian woman, because he said that the mouth that is destined to speak with the שכינה cannot consume prohibited foods.

The Pasuk continues that מרים then called Moshe's mother to nurse him, in which בתיה said to her

היליכי את הילד הזה

Take this child. And the Gemara explains that the word היליכי is an acronym for

הא שליכי

Here is that which is yours.

מתנבאה ואינה יודעת מה מתנבאה

בתיה unknowingly stated a prophecy that Moshe is שכינה's child.

בתיה concluded

ואני אתן את שכרך

And I will reward you. The Gemara remarks

לא דיין לצדיקים

שמחזירין להן אבידתן

אלא שנותנין להן שכרן

Not only do righteous people have their lost things returned to them, but they are rewarded as well.

7

ותאמר אחותו אל בת פרעה

כאלך וקראתי לך אשה מינקת מן העבריות

?

מלמד שהחזירוהו למשה על כל המצריות כולן

ולא ינק

אמר פה שעתיד לדבר עם השכינה

ייןק דבר טמא?

מרים then called Moshe's mother to nurse him

בתיה said to her

היליכי את הילד הזה

כא שליכי

Here is that which is yours

מתנבאה ואינה יודעת מה מתנבאה

בתיה concluded

ואני אתן את שכרך

לא דיין לצדיקים

שמחזירין להן אבידתן

אלא שנותנין להן שכרן